

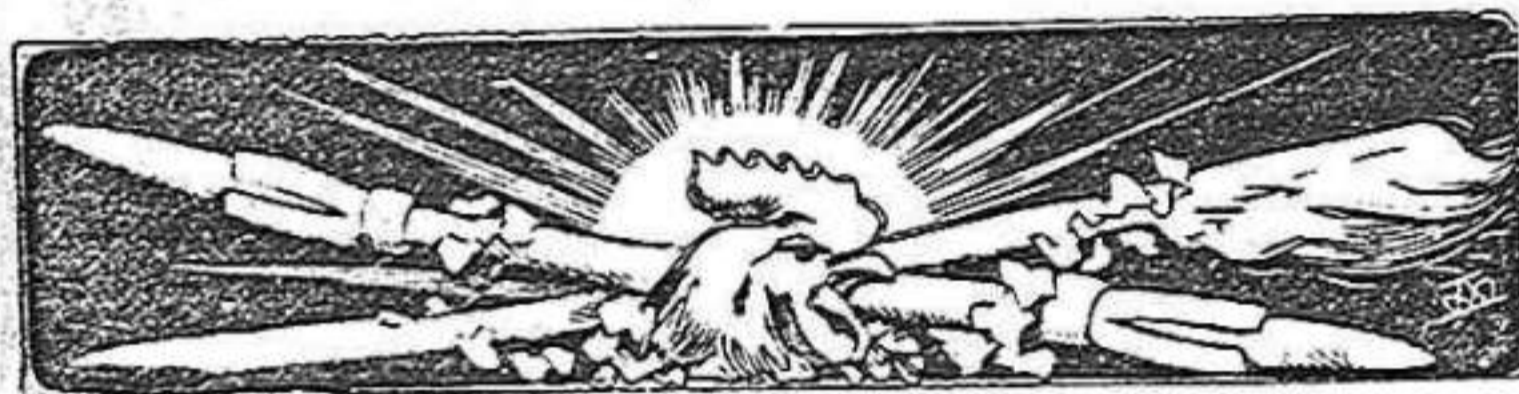
LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

ADMINISTRACIO Y REDACCIO: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, num. 2, botiga BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO: Fora de Barcelona cada trimestre Espanya, 8 rals, Oms Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals.

L' ENLLÁS.

Hi havia ja molt temps que 'ls dos nuvis se feyan l'ullet, y encare que no 's podian moure cada hù de casa seva, tot era enviar-se cartas, bitllets y recados. Devegades ell, per demostrarli que pensava ab ella, feya un xiulet que resonava per tot Barcelona.

Y ella, per no ser méus, contestava ab un altre xiulet. Es estrany que una senyora xiuli; gno es veritat? Pero ¡qué hi volem fer! Los respectes de la educació antiga ván perdentse, y avuy hi ha cada dona de *troupe y rasya*, capàs de arrossegar dos mil toneladas. Lo cert es que s' entenian.

Ja compendrán qui eran aquets nuvis: per una part D. Carril de Tarragona; per altra part D. Via de Fransa.

L' un y l' altra, temps endarrera, com eran fills de distinta familia, vivian separadament; ni méus se tractavan.

Pero va venir un dia, que alguns especuladors que 'ls feyan de curadors, ván fer de intermediaris entre ells, á fi de lograr que refundissen los seus cors y 'ls seus interessos.

—Es necessari que 'us estimén, ván dir. Tots dos teniu un gran porvenir, y si sabéu dirli los vostres esforços á un mateix objecte, fareu forrola.

—Casémmos, van respondre 'l Carril de Tarragona y la Via de Fransa.

—Ja 'us casaréu més tart; mentres tant féu vida comuna.

—¡Uy! Quinas accions més lletjas!

—¿D' aixó 'n dinéu lletjas? Al méus pujarán un cent per cent.

Y en efecte, las accions dels dos nuvis ván caure en gracia, y fins las obligacions, ja venhen qu' es molt! Donchs, sí, fins d' obligacions de aquellas tothom ne volia.

Y aixís van anar seguint alguns anys: ell instalat al cap-de-munt de la Rambla; ella á poca distancia del Angel de la Aduana.

L' un y l' altre anavan dihentse:

—Bueno, y quin dia 'ns casaréu? ¡Quin dia 's fá aquest enllás?

Los curadors tot era frisar-se.

—Vaja, no 'as impacientéu; gno veyéu que s' han de despatzar los papers.

—D' au ser molt complicat aquest negoci.

—¡Uy!.. S' han de demanar informes á tots los anants y venints, als de dalt y als de baix, á tolas

las asociaciones y corporacions, á la Diputació y al Ajuntament, y al últim los papers han de anar abont dirian?

—A Roma.

—Donchs s' equivocan: encare es pitjor: han de anar á Madrid abont ja sabéu que fins pels expedients s' hi posa robell.

—Aixó ray: úntiu una mica.

—Es lo que probarem de fer.

Per últim vá venir l' hora de tirarlos trona avall.

«Matrimoni s' ha tractat entre D. Carril de Tarragona, soiter, y D. Via de Fransa, igualment soltera, si bé ja ía temps que fá vida comuna ab lo seu nuvi. Los dos contrayents pensan establirse en lo llarch del carrer d' Aragó y una part del de Marina».

L' anunci deya aixó poch més ó méus, y encare no vá llegirse g' n volen d' estrépit, de crits y de serracina?

Tothom vá dirhi la seva. ¡Es un escándoll! ¡Es una atrocitat! ¡No s' hi establiran!

L' Ajuntament vá ser lo primer, y aconsellat per un tal Sr. Jordan que si no es lo riu ahont Sant Joan vá batejar á Je-ucrist, es un riu ahont s' hi batejan tolas las obras de una mica d' importancia que s' fan á Barcelona, l' Ajuntament, armat d' aquest concell, vá fer com lo Creador, quan vá fixar límits al mar, y ab véu imponent vá dir: «Por aquí no pasarás!»

Tot Barcelona estava en contra de aquest enllás, per considerarlo immoral.

Pero ¡qué hi farán! *Todo lo vence el amor*, ó la Pata de cabra, com digué 'l poeta.

La Pata de cabra, per si no ho sabian, es un talisman molt poderós per obrar miracles.

Y siga l' amor, siga la Pata de cabra, ó siga lo que s' vulga, lo cert es que alla ahont avants tothom era contrari al díxos enllás, ván comensar á sortir partidaris que 'l defensavan.

Aquellas accions de que parlavem ván anar pujant, y fent algunas fortunadas; las obligacions no s' ván quedar endarrera.

Los de l' E-querria (*sinistra*) ván tirar la capa al toro, dihent que per tolas las capitals los carrils passavan á peu pla pel mitj dels carrers.

—També fan desgracias.

—Bé, sí; pero aixís se fomenta l' industria dels enterra-morts.

Y fins aquell Jordan, tot d' un plegat vá sortir-se de mare, y lo que avants era dolent, vá ser lo millor del mon, y l' Ajuntament que no podia sentir parlar del projecte sense e-parverarse, vá sostenir la mateixa opinió que 'l Sr. Jordan.

Ja 'u venhen: *todo lo puede el amor*.

O la Pata de cabra.

Y aixís estém.

Han vingut inginyers de Madrid, y la cosa está leri, leri, si cau no cau.

¿De quin costat caurá? Jo soch amant de las sorpresas, y si jo hagués de resoldre la qüestió 'm recordaria de aquella fabula dels dos conills:

«En estas disputas llegaron los perros...»

Si jo hagués de resoldre la qüestió diria:

Barcelona es duenya dels seus carrers, y no está en lo cas de cedirlos á ningú, sense com vá ni com costa. ¿Ha de passar lo carril pel carrer d' Aragó?

Está bé; que hi passi; pero 'l carril d' enllás no será de cap empresa, será de Barcelona: ella sufreix los perjudicis; donchs es just que 's compensi ab los beneficis corresponents, y aquí no hi ha més cera que la que crema.

¿Lo carril de Tarragona y la vía de Fransa volen casarse?

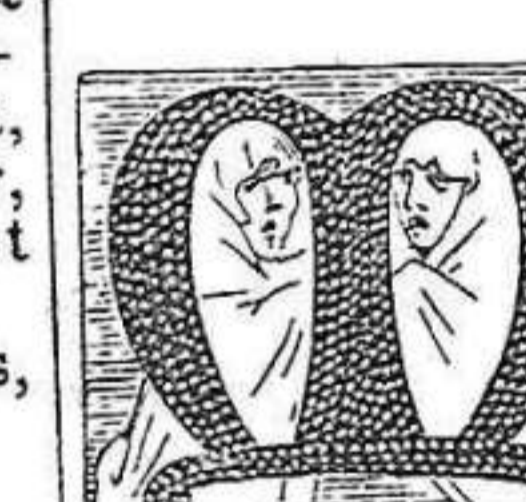
Está bé; pero que posin casa.

Si un matrimoni acampa al mitj del carrer, los municipals la portan á cala ciutat.

P. K.

VENTATJES DEL PAS Á NIVELL

DEL FERROCARRIL PER LO CARRER DE ARAGÓ.

MOLT y molt se ha parlat, respecte as conveniencias ó perjudicis que puga causar á Barcelona, lo pas de un carril per 'l mitj de in del seus carrers. Tothom hi va dit la seva, y desgraciadament la major part dels barcelonins para lo ar tots, están contra 'l projecte, presentat per las dos companyias fusionadas, y apoyadas per uns quans esquerrans.

Hém estudiat la qüestió á fondo, y sabém veure las cosas ta s com son, (encare que á nosa tres nos está mal lo dirho) y ab tots los *ets y uts*; ben posehits del assumpto, després de habernos fet 'l pró y la encuantra, habém trobat y are aném á exposar clara y terminantment, las molts ventatjes que á Barcelona portará lo pas de aquest carril pel carrer de Aragó, ja que segons sembla aquesta será la solució que porta de cap lo ministre señor Albareda.

Escollin y vejín si filém dret.

En primer lloch, han de saber y entendre que la nostre ciutat está prenent tal desarrollo, que si no s' hi posés *coto*, aviat seria una ciutat de debó.

Tenim un Ensanche que cada dia y de trás cantó ó de trás xanfla t' enjega una casa nova que invadint lo pla, las distancias s' allargarian de tal manera que per aná á veure la xicola si no estás al mateix barri, 's perderia un quart de jornal.

Pues bueno, ab lo carril pel carrer d' Aragó aixó se salva perfectament, pues enrrillant la ciutat ab un círculo de ferro com son los rails, se farà enterament impossible aquest desarrollo.

Ja tenim una ventatje, aném per un altra:

Vostés ja saben que 'l Paseig de Gracia es l' únich paseig que tenim, per lo tant hem de adonar-lo de una manera digna de la segona capital de Espanya.

¿Que hi podrian posar millor que un carril?

Després que lo carril han de entendre que talla aquell Paseig pèl mitj, y aixís en lloch de un ne tindrem dos.

Desde la plassa de Catalunya al carril, podrà passejarshi la gent casolana y que no 's mouhen may de Barcelona; l' altre paseig, desde 'l carril á Gracia, serà destinat á la gent que 'ls agrada 'l viatjar y rebre emocions, perque vamos, alló serà un continu de sobre-salts y desgracias.

Y si 's fá la escala que deya 'l Brusi ¿volen adorno més bonich per un passeig?

Jo á dalt de satorze esglaons hi faria una ermita ab una Mare de Déu: també hi posaria una tauleta per vendre medallas y rosaris benets, perque alló sera una peregrinació leta. Ademés hi instalcaria una ullera de llarga vista, perque vamos, desde allí dalt, lo dia que estiga seré 'l méno 's veuré fins á Mallorca.

En los días de firas y festas, la tal escala pot tenir mil aplicacions, per exemple, s' hi pot posar una música; poden ferhi focs artificials, exercis gimnástichs, s' hi pot alzar una bomba de gas.

Alló seria un gran punt per anar á veure si arriba algun parent ó amich, y com 'l tren diuen que ha de anar poch á poch, desde dalt de la escala podria enrahonarse ab los forasters sense perill.

Com á altre benefici puch citarlos lo divertit que serà un viatge de aquí á Gracia pues si tenen la sort de que haja de passar un tren, naturalment la tranvia s' aturará, y si 'l tren es llarch se formarà una renglera de tranvias; cotxes y carros, que alló semblara la rua.

'Ls inquilinos del carré de Aragó, estarán com á la torra, pues ab la vista del carril, ja sembla que un siga á fora ciutat, y després com que 'ls guarda-aguias deurán tenir casilla y aquella mica de hortet que generalment s' arreglan, darà un hò de mirar que no 's ne dich res.

També hi haurá un altra ganga al viure allí, y es que si tenen inglesos no 'ls amohinarán gaire, pues alló de atravesar un carril, fá frente a més de quatre personas.

Are no 'ls parlo de lo agradable que serà á la nit y particularment als malets, aquell trip trap del tren, los xiulets y campanadas á tot hora, lo fum de la locomotora y tants los ne podria dir, que primer se cansarian de sentirme que jo de anar parlant.

Pero sobre tot n' hi ha una que espresament me la he guardada per l' últim.

Totas las ciutats importants tenen un lloch decent perque 'ls suicidas portin á bon fi sa resolció.

Londres te 'l Támesis, Paris lo Sena, Madrid 'l viaducte del carrer de Segovia.

Barcelona no tenia més que la muralla de Mar y are l' han tirada á terra, de modo que avuy per avuy l' home que estiga cansat de viure, haurá de clavar-se un tiro pels nassos, ó fer mitja hora de camí per anar á trobar un carril.

Are serà un gust. Prenen la tranvia al plá de la Boquería; y ab tota tranquiitat baixan al carrer de Aragó. Allí fan un cigarret tot esperant que passi un tren; lo veuen, llensan lo cigarro per no socarrimarse 'l bigoti, s' ajeuen sobre 'l raill.. y bona nit y bon hora.

J. DERN.

Lo estranyin de que haguém fet en casteilla l' auca contiguda en lo present número.

En primer terme, hem cregut que fentho aixís semblaria com si tinguésem més rahó que de cap més manera.

En segon lloch volém ser entesos pèl major número possible.

Y últimament, pero aixó no ho fassin corre; los poetas que se n' han encarregat han volgut demostrar al Sr. Echegaray, que aquí á Catalunya també 'n sabém de fer versos castellans.

Are vostés dirán:

—¡Mare de Déu! ¡Y quina barra!
—Donchs, mirin; n' és barra 's necessita per fer passar un carril pèl carrer d' Aragó.

La companyia de Fransa es espléndida. En vista de lo decaiguts que han sortit los Jochs Florals de aquest any, pensa oferir un premi pèl certámen del any que vé, que s' adjudicarà á la millor elegia dedicada á la primera victima que ocasioni la locomotora al passar pèl carrer de Aragó.

Lo premi consistirá ab unas crossas de marfil ab birolla de plata.

La comissió de inginyers sosté que l' establiment de la vía pèl carrer de Aragó ha de ser ab caràcter interi.

—¿Y las personas que mati 'l carril?
—¡Oh! Aixó ray: interinament que las enterrin.

Com que are 'l Sr. Fontrodona ha quedat sense empleo, jo m' atreveixo á fer una proposició:

Que 'l nombrin guarda-aguias del carrer de Aragó.

Una de las cosas que més ha cridat l' atenció en la qüestió del enllás, son las exposicions que s' han firmat fora de Barcelona per decidir l' ánimo del Ministre.

Fins vá veirne una de Valencia. Es com si jo fés una exposició al govern demanant que tires á terra 'l Miquelet d' aquella ciutat de las xufas y 'ls caçaus.

—¿Que tà que veure vosté ab nosaltres? dirian los valencians

Y aixó mateix es lo que preguntém:
—¿Qué tenen que veure 'ls valencians ab Barcelona?

Després de tot, per tirar á terra 'l Miquelet encare tindriam una rahó més ó menos plausible. Avuy de miquelets no n' hi há; avuy no hi ha més qu' exercit.

—Bueno, que l' hi posin lo carril al carrer de Aragó.

—¿Qué vol dir?
—Que 'l treurém bé prou.
—Sí ¿cóm?
—¿Cóm? Vaja home, varem treure á n' en Cánovas, ¿y no treurém aquest carril lo dia que convinga?

¡AL CARRER D' ARAGÓ.

Si senyors; ¡ves qui to dirial los grans sabis de Madrid han fet o que jo voia:

tindrem carril; ja está dit. Pé 'l mitj del carré, á tot hora,

com nn diab e deslligat, veurém la locomotora

a'grant tot 'o veynat ¡Ah sa ao! Sense esperar-me,

per no perdre 'a ocasió deixo 'l pis y vaig á estarme

á n' al carrer d' Aragó. Ja estich tip de Barcelona:

si un surt al bancó á mirar vén un g s... una persona...

y res... parén de contar. ¡Nada! Jo desde ara trasco

buscant un pis convenient ¡Odi y repu sió al vel cascol

¡A! Eusanxe falta gent! Allí hi ha firas bermosas,

allí hi ha passeigs sombrils, y passas bea espayosas,

y carrers pèis de carri s. ¡Un carril davant de casa

llest com una ba a rasa, dia y nit

llensant foc, fent bang t...

¡Jo 't retoch!

¿Qui es lo que no s' hi entussiasma?

¡Vaja, aixó no 's véu en lloch!

¡Quin p'an més bonich! L' aprobo sense cap vacació

¡Ah! Ja m' sembla que m' hi trobe repapat a meu balcó.

Per dalt baixaran tranvias, per baix vindrá gent á peu,

pe ls costats cabal erias... ¡Alto! Are no passarén.

Lo carril es ja á 'a vora y, com si 'ls estés mirant,

l' a'tiva locomotora xiu'a á g'ops esbufegant. Y escrampant encenas brasas, fumat á tort y á través, farà tremolar las casas lo vehicu de progrés. Entre 'l trip-trap del terreno y l' estrépit del xiulet, tindré reletje y sereno sense costarme un xavet. ¿Vé un tren? Prou dormir y avia. ¿Vé 'a tre? A emorsar s' ha dit. ¿Passa 'l de carga? Es mitj dia. ¿Es lo de las dotze? Al l it. ¡Un carril davant de casa llest com una bata rasa, ressonant, llensant foc, tot xiu ant!.. ¡Jo 't retoch!

¿Qui es lo que no s' hi entussiasma? ¡Vaja, aixó no 's véu en lloch!

L' libre de destorbs y obstacles, en mitj d' aquell paradís, no n' veuré poch d' espectacles sense moure 'm del meu pis!

Aquí o áianos verdosos torradets y aquí otats, allí núvo s de curiosos per dalt de s ponts enfiats.

Si 'l carril fá posaguera, si des trens xocan corrent,

si reventa una ca dera, tot ho veuré faci ment.

Jo veuré passar las vacas ajegudas al vagó.

y sabré si s port n pacas y si 's gasa mo t carbó

Si algun dia 'l carril pesca á un pobret y l fá milbè,

del ba có, prenent 'a fresca, ho veuré d' al ó més be.

Y si 'l infelís s' esc ama llensant un renech ó un ay,

pensaré —Vet aquí un drama fet pe l senyó Echegaray.

¡Un carril davant de casa llest com una bata rasa,

trayent fum, llensant foc,

donant l'um!.. ¡Jo 't retoch!

¿Qui es lo que no s' hi entussiasma? ¡Vaja, aixó no 's véu en lloch!—C. GUMÁ.

Aixó del carrer de Aragó ja sé perque ha durat tant...

—¿Perqué?

—Precisament perque es lo carrer de Aragó: en un altre no hauria succehit.

—¿Vols dir?

—No véus que passant pèl carrer de Aragó han hagut de fer l' aragonés?

Ja 'm sembla que anant al tren, sento á un pasatjer que diu:

—Are voldria que descarrillessim, per la banda de l' esquerra.

—Reina Santíssima! dirá una dona persignantse.

—No s' esheri, dona, no s' esheri: si descarrillessim, lo carril m' entraria á casa, que es á casa de vosté.

Conversa cassada al vol:

—Francament me sembla impossible que una persona tant eminent com D. Joseph de Echegaray, puga aconsellar un disarar tant inmens com lo de que un carril passi pèl mitj de una capital tant populosa.

—¡Que hi faràs noy! Es lo qu' ell mateix vá dirnos un dia: O locura ó santidad.

Tots los cotxes de la Companya que voll' enllás pèl carrer de Aragó, ja fá molt temps que llueixen las següents llettras d'auradas: T. B. F.

Alguns suposan que volen dir: Tarragona, Barcelona, Fransa

Donchs, no senyors los que aixó creuhen s' equivocan. Voleu dir: T' hi Bèn Fastidiat.

LOPEZ. Editor — Rambla del Mitj. 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch. del Teatro, 21 y 23.